

המצרים. עיניו היו חומות ועמוקות והזכירו לי את עיניה של רחל שלא מזמן פגשתי... פניו הקרינו התרגשות גדולה.

הבנתי מיד - זה יוסף! יוסף הצדיק. כמה פעמים למדנו עליו בשיעורי תורה... ופתאום כל הסיפורים שהמורה סיפרה עלו בראשי.

הרגשתי שאני חייב לדבר איתו, לשאול אותו למה בכלל סיפר לאחים על החלומות המרגיזים שלו, להבין איך הוא יודע לפתור חלומות, וגם איך הצליח לסלוח לאחים על כל מה שעשו לו.

אבל יוסף היה מוקף בשומרים גבוהים אווזים בחרבות מפחידות. מה עושים? אני חייב למצוא דרך להגיע אליו.

הלב שלי דפק בטירוף. יוסף עמד ודיבר עם חייל שנראה די בכיר. הוא נתן לו הוראות והחייל הנהן בראשו. יוסף פנה לכיוון המרכבה והתחיל לעלות.

מהר. אני חייב להגיע אליה מבלי שהשומרים ישימו לב, חשבתי, אבל איך? אני חייב להסיח את דעתם. אבל לפני שהספקתי לחשוב על רעיון, רוח מזרחית העלתה ענן אבק גדול. הסוסים צהלו ונעמדו על הרגליים האחוריות, השומרים הסתירו את הפנים בכף ידם מפני גרגרי החול, ואני התגנבתי מהר אל הכרכרה והסתתרתי מתחת למושב. שמעתי את צעדיו של יוסף עולה לכרכרה ומתיישב מעליי.

"חוטפי!" קרא יוסף למשרת שישב בקדמת הכרכרה, "צא לדרך!"

הכרכרה התחילה לנוע.

רק עכשיו הבנתי מה עשיתי. אני מסתתר במרכבה של המשנה למלך! וכשיגלה אותי מה אגיד? איך אסביר? "שלום, קפצתי לך למרכבה כי למדנו עליך בשיעורי תורה?" הוא יחשוב שאני משוגע!

אולי עדיף לצאת עכשיו בשקט, לפני שהוא ישים לב... אבל איך? המרכבה כבר נעה, ואם אקפוץ אפול!

יוסף - להפוך קושי להזדמנות

מדתי מול ארמון מפואר שניצב על גדת נהר רחב. השמש הלוהטת האירה את קירות האבן הלבנים. הלכתי לאורך חומת הארמון עד שהייתי ממש קרוב אל שער הכניסה. מי גר בארמון הזה?
הסתקרנתי, אני מוכרח לברר!

התקרבתי אל שפת הנהר, שם עמדו כמה נשים וכיבסו בגדים. "סליחה", שאלתי, "איך קוראים לנהר הזה?"

הן נתנו בי מבט מוזר וענו בשפה שלא הבנתי. כמה מהן התאספו סביבי, מצביעות עליי וצוחקות, אולי על הבגדים או הנעליים שלי, שנראו להן מוזרים.

לא ויתרתי. הצבעתי לעבר הארמון, שאלתי: "מי גר שם?" ותוך כדי דיבור סימנתי בתנועת יד כתר על הראש.

ילדה שחורת עיניים, בערך בגילי, התקרבה אליי ואמרה: "פרעה! פרעה!" וכל הנשים מיד השתחוו.

הבנתי מיד. אני במצרים העתיקה. איזו התרגשות! תמיד רציתי לנסוע לסיני ואבא אמר שאני צעיר מדי וכשאגדל ניסע יחד, והנה עכשיו אני במצרים...

פתאום ראיתי מרכבה מוזהבת עוצרת ליד שער הארמון. מי נמצא בפנים? יכול להיות שזה פרעה בכבודו ובעצמו? אני חייב לגלות! התגנבתי קרוב יותר.

בפתח הארמון עמדה מרכבה מלכותית, רתומה לסוסים חזקים ויפים. איש גבוה לבוש גלימה יקרה עמד לעלות עליה. אבל משהו בו היה שונה משאר

התחלתי לזוז קלות, מנסה למצוא דרך להחליק החוצה בלי שום רעש.

לפתע הכרכרה קפצה על אבן, והרגל של יוסף נחבטה ישר בראשי.

"מה זה?" הוא התרומם ממושב, "מי מתחבא פה?! צא מיד!"

זחלתי החוצה, הפנים שלי בוערות.

כשיוסף ראה שאני רק ילד, מבטו התרכך. הוא הביט בפליאה בבגדיי המוזרים ובנעליי השונות.

"מי אתה, ילד?" שאל בקול רך, "ומאיפה אתה בא?"

"אני... אני מצטער שהתגנבתי", אמרתי בקול רועד, "פשוט, ממש רציתי לדבר איתך. קוראים לי אופיר".

יוסף נעץ בי מבט חד, "אתה מדבר את שפת העברים...?" אמר בהתרגשות כאילו נזכר בחלום רחוק.

"כן", אמרתי, "אפשר לומר שאני ילד עברי".

יוסף נמלא חיבה, "קוראים לך אופיר?" הוא חזר על השם לאט, כאילו מהרהר בו. פתאום פניו האירו, "אופיר... זה שם של ארץ רחוקה. ארץ של זהב נדיר ואוצרות. אתה בא משם?"

"אה... לא בדיוק", אמרתי, "אבל אני כן בא ממרחקים, והגעתי לכאן בסוג של... קפיצת הדרך".

"קפיצת הדרך?" עיניו של יוסף התרחבו, "פלא מן השמים". הוא חיך חיך קטן, "גם אני הגעתי למצרים בדרך לא צפויה, אופיר. אולי יש סיבה שנפגשנו".

התיישבתי לצידו על המושב המרופד. הכרכרה נעה במהירה קדימה והרוח החמה של המדבר נשבה פנימה. ריח של תבלינים מצריים התערבב עם ריח החול. מבעד לחלון ראיתי את היאור נוצץ בשמש ואת שדות התבואה המשתרעים לאורכו. שמת לי לב שיוסף נרגש, כמו מישהו שמחכה למפגש חשוב.

"אתה נוסע לאירוע מיוחד?" שאלתי בסקרנות.

יוסף הביט לעבר האופק בגעגוע, "אני עומד לפגוש את אבא שלי אחרי עשרים ושתיים שנה שלא ראיתי אותו! זה רגע שחלמתי עליו כל כך הרבה..."

"וואו, זה המון זמן!" קראתי. לא יכולתי לתאר לעצמי להיות רחוק מאבא שלי כל כך הרבה שנים. אני רק ארבעה ימים אצל סבא וסבתא וכבר מתגעגע הביתה. אז עשרים ושתיים שנה!?

פתאום שמת לי לב לצלקת על זרועו של יוסף - קו ארוך וכהה שעבר על היד. "מה קרה לך פה?" שאלתי.

יוסף הביט בצלקת ופניו התקדרו. "זה קרה כשהאחים שלי זרקו אותי לבור", אמר בשקט. "נשרטתי באבן חדה בדרך למטה. הייתי נער צעיר, מבולבל ומפוחד, רק בן שבע עשרה. האחים שלי, שגדלתי איתם, התנהגו כאויבים ופגעו בי".

ריחמתי עליו. האיש החזק, המשנה למלך, נראה פתאום חסר אונים. אני מכיר את הסיפור על האחים והבור, אבל לראות את הצער בפניו של יוסף כל כך מקרוב... פתאום הבנתי כמה זה מעליב כשהאחים שלך מתנכרים לך. מזל שאמיתי, אביגיל ואני משלימים בסוף כל מריבה. או פשוט שוכחים אותה.

"יוסף", אמרתי בשקט, "על מה חשבת כשהיית בבור? איך החזקת מעמד?"

יוסף קימט את מצחו, "האמת שזה לא היה קל בכלל. התגעגעתי לאימא שלי רחל, שנפטרה כשהייתי בערך בגילך. היה לי מאוד קשה והרגשתי עצוב. הורחקתי בכוח מאבא שכל כך אהבתי והרגשתי אבוד. אבל תמיד ידעתי בעומק הלב שלמרות הכול ה' איתי, אוהב אותי ושומר עליי. ידעתי שיש סיבה לכל הדבר הזה, שיש תוכנית גדולה. וזה נתן לי כוח".

פתאום הכרכרה האטה. הרמתי את ראשי וראיתי מבנה אפור וקודר מתנשא לצידנו - בניין עם חלונות ברזל קטנים וחומות גבוהות.

הגיבורים שלי

“זה...” התחלתי לשאול.

“הכלא”, אמר יוסף בשקט, ועיניו נעוצות במבנה, “הצרות שלי לא הסתיימו, ואחרי שאשת פוטיפר האשימה אותי על לא עוול בכפי, הושלכתי לכלא. שנים עשרה שנה ישבתי שם! שנים עשרה שנה בחושך, בלי לדעת אם אי פעם אצא.”

הוא לקח נשימה עמוקה והמשיך, “אבל גם שם השתדלתי להיות כמו שאבא שלי לימד אותי – לא לחשוב רק על עצמי אלא לעזור לאחרים. סייעתי לשני השרים של פרעה ופתרתי להם את החלומות.”

“אבל בסוף התברר שמה שעשית למענם עזר לך לצאת מן הכלא”, אמרתי בהתלהבות, “שר המשקים סיפר לפרעה שיש נער עברי מומחה בפתרון חלומות וכדאי לו להיעזר בו, ומיד הוציאו אותך מהבור.”

“ילד מופלא, אני רואה שאתה ממש יודע עליי הרבה”, אמר יוסף וחיוך קל מרחף על שפתיו, “באותו יום בו הגעתי לארמון המלך, הבנתי שכל הצרה הזו, שהאחים שלי מכרו אותי לעבד במצרים, הייתה בעצם הדרך שלי להגיע למלכות, להציל את כל הארץ מרעב ולגרום לחלומות שלי להתגשם.”

השמש התחילה לשקוע והשמים נצבעו באדום זוהר. הכרכרה נסעה במהירות בשבילי המדבר, והסוסים שלפנינו היו מכוסים בזיעה. לא ידעתי כמה זמן עוד נותר לי עם המשנה למלך, ורציתי לנצל את ההזדמנות לשאול שאלה שהטרידה אותי מזמן.

“יש דבר אחד שאני חייב לשאול אותך, יוסף, למה עשית לאחים שלך את כל ה'תרגילים' האלה כשהם באו למצרים? כעסת על כך שפגעו בך ורצית לנקום ולהתעלל בהם?”

“חס וחלילה”, אמר יוסף בקול רך אך נחוש, “זה נכון שהם פגעו בי בצורה איומה, אבל ידעתי שמלחמה בין אחים לא תפתור דבר. מה שעשיתי נועד רק כדי לבחון האם הם השתנו. האם הם יילחמו על אחיהם בנימין כדי להציל אותו מלהיות עבד במצרים, בשונה ממה שעשו לי.”

וכשראיתי איך כל האחים, ובראשם יהודה, מוכנים לעשות הכול כדי להציל את אחיהם הקטן – ידעתי שאפשר לסלוח, והגיע הזמן לאחד מחדש את המשפחה.”

חייכתי אליו, “ועכשיו סוף סוף תיפגש עם אבא שלך... מה הדבר הראשון שאתה רוצה להגיד לו?”

יוסף הביט בי בעיניים בורקות ודמעה של שמחה נצצה בזווית עינו, “אני מתרגש יותר ממה שאתה יכול לתאר. מה אומר לאבא? אני חושב שפשוט אחבק אותו חזק ואומר לו כמה התגעגעתי אליו. אחר כך אספר לו שכל השנים האלו זכרתי את התורה שלימד אותי ושהיא עזרה לי להתמודד עם כל הקשיים.”

“וואו, התפעלתי, “זה מדהים איך אפילו בתור נער צעיר הצלחת להתמודד עם כאלו דברים! אתה באמת בן אדם מיוחד...”

יוסף הניח את ידו בְּרֶךְ על כתפי, חום וחוכמה קרנו ממנו, “זכור תמיד, אופיר, כל אחד יכול להיות ‘יוסף’ בחיים שלו. אל תוותר על החלומות שלך, וחכה בסבלנות כדי להגשים אותם. גם כשקשה לך, חפש איך לעזור לאחרים. תאמין שיש לך תפקיד חשוב בעולם ושה’ איתך בכל מצב.”

יוסף חייך ועיניו מלאות חמלה, “גם אם יקרו דברים שנראים רעים, זכור שהם עשויים להוביל למשהו טוב יותר, בדיוק כמו שקרה לי. המכירה לעבדות במצרים הובילה אותי להיות משנה למלך ולהציל מאות אלפי אנשים. חפש את הטוב בכל מצב, תשקיע ככל יכולתך וה’ יהיה בעזרתך.”

הכרכרה המשיכה לנוע, ופתאום, מרחוק, ראיתי ענן אבק. יוסף הביט קדימה ופניו האירו.

“זו השיירה של אבא שלי!” קולו נחנק. הלב שלי הלם בחוזקה. רציתי כל כך לראות את המפגש – איך יעקב הצדיק יחבק את בנו האהוב אחרי כל השנים האלה, איך המשפחה תתאחד מחדש... אבל פתאום הרגשתי רוח

חזקה מסביבי. האורות שוב החלו להבהיק – זהוב, כסוף, כחול – מסביב לכרכרה.

“לא, עוד לא!” רציתי לצעוק, “אני רוצה להישאר עוד קצת!”

“בהצלחה, אופיר!” שמעתי את קולו של יוסף מרחוק כמו הד, “שמור על עצמך!”

הרגשתי שהכול מסתחרר סביבי. הצבעים, הרוח, הרעש של גלגלי הכרכרה. רגע לפני שהכול נעלם לגמרי, ראיתי דמות מרחוק – איש זקן עם זקן לבן פותח את זרועותיו הרחבות לחיבוק. ואז... הכול נהיה חשוך פתאום.

“אופיר? אופיר, איפה אתה?” קולה של סבתא נשמע מלמטה, מלווה בצעדים במדרגות.

אופיר מיהר לסגור את הספר ולהחביא אותו מאחורי ערמת ספרים ישנים. “אני כאן, סבתא!” קרא.

סבתא הציצה לעליית הגג קצת מודאגת, או אולי סקרנית, “מה אתה עושה כאן כל כך מאוחר, מתוק שלי? כבר מזמן היית צריך לישון.”

“סליחה, סבתא”, מלמל אופיר, “הזמן עבר מהר. קראתי ספר ש... אופיר השתתק. הוא רצה כל כך לספר לה על ההרפתקאות המדהימות שעבר. אבל האם היא תאמין לו בכלל? זה נשמע מטורף.

לא, עדיף שלא. לפחות כרגע זה יישאר הסוד שלו.

“טוב, עכשיו מספיק”, אמרה סבתא ברכות, “הספרים לא יכרחו ואתה צריך לישון. יום חדש מחכה לך מחר.”

אופיר הנהן, “בסדר, סבתא, אני בא.”

בלילה הוא התקשה להירדם. הוא שכב במיטה והביט בצללים שעל התקרה. הראש שלו היה מלא במחשבות על המפגשים המופלאים שחווה.

הוא חשב על רחל שוויתרה על החתונה שלה למען אחותה. כמה פעמים הוא רב עם אמיתי ואביגיל על שטויות – מי ישחק במחשב, מי ישב ליד החלון. אם היה מוותר קצת יותר, חשב, היה הרבה יותר נעים...

ואז נזכר ביוסף. "הכול לטובה", הוא אמר. אופיר חשב על האכזבה הגדולה מהחודש שעבר, כשלא מצא את השם שלו ברשימת הנבחרת. באותו יום הרגיש הכי קטן בעולם. אבל רגע... אם היה בנבחרת, היה תקוע באימונים כל הקיץ. לא היה יכול לנסוע לסבא וסבתא. ולא היה מוצא את הספר המדהים הזה.

עיניו החלו להיעצם, והמחשבה האחרונה שעברה בראשו הייתה על הדף הבא בספר – מי יחכה לו שם?

4.

נחשון – להתגבר על הפחד

אופיר התעורר עם אור ראשון. הוא שכב במיטה ועיניו עדיין עצומות, כאילו שהן לא רוצות להיפרד מהמראות המופלאים מהלילה.

תמונות חלפו בראשו: אוהל במדבר, אישה צעירה עם עיניים טובות, ארמון במצרים. איש מרשים עם כתר מלכות לראשו.

"זה בטח היה חלום", מלמל לעצמו, "אין סיכוי שכל זה באמת קרה".

אופיר התיישב במיטה והתמתח. מבטו נח על הנעליים שלו, למרגלות המיטה. משהו ניצנץ עליהן. אופיר התכופף ובחן אותן מקרוב. ליבו קפץ – גרגירי חול זהובים נחו בין השרוכים ובחריצי הסוליה. חול מהמדבר, מאוהלה של רחל! ואולי גם קצת מארמונו של יוסף במצרים...

"אופיר, אתה בא לארוחת בוקר?" קולה של סבתא נשמע מלמטה. ריח מעורר תיאכון מילא את הבית. לחם טרי ועוגת דבש.

בזמן שאכל את העוגה הטעימה, סבא אמר לו: "יש לי משימה מיוחדת בשבילך היום. התותים בגינה הבשילו, וסבתא רוצה להכין את גלידת התות המפורסמת שלה. אתה רוצה לעזור לי לקטוף אותם?"

עיניו של אופיר אורו. הוא הכיר את הגלידה הזו שאין עוד כמותה בעולם.

"בטח שאני רוצה!"

שיחי התות האדומים השתרעו בשורות ארוכות והריח שלהם מילא את האוויר. דבורים זמזמו בין הפרחים, ופרפר צבעוני התעופף מעל ראשו של אופיר.

"תראה כמה הם יפים השנה", אמר סבא והצביע על התותים הבשלים, "כל אחד מהם כמו אוצר קטן".